

ACUTE PERICORONAIR ONTSTeking

Locatie: Weersel rondom kroon van een niet volledig doorgebroken element. Vaak de onder verstandskiezen. Lokaal kloppende pijn; erytheem, oedeem omliggende gingiva/muco-sa; beperkte mobiliteit onderkaak; vieze smaak; foetor ex ore; zwelling wang; oorpijn, slijklachten

Complicaties: Pericoronair abces, submucosus abces, flugmone, cellulitis, loge abces

Therapie: Pocket uitspuiten met H₂O₂, H₂O₂ tampon kuur ddd 7 dgn

CHRONISCHE PARODONTALE ONTSTeking

Locatie: Ontsteking in bodem van een verdiepte tandvleespocket.

Als gevolg chronische gingivitis marginalis; makkelijk bloedende gingiva; pockets (> 3mm); retractie gingiva; mobiele elementen; foetor ex ore

Therapie: Lifestyle aanpassen (roken, mondhygiëne), pocket curettage (tandarts-parodontoloog, mondhygiënist), extractie

LOE ABCESEN

Onderkaak

- Infraentooraal
- Parapharyngeaal
- Retro maxillair
- Submentaal
- Perimandibulair
- Pterygomandibulair
- Sublingual
- Submandibulair
- Parapharyngeaal

Bovenkaak

Alarm-symptomen: Trismus, slijklachten, bedreigde luchtweg, kwijlen, koorts > 39,5 °C, verlaagd bewustzijn, sepsis

Therapie: Drainage, endodontie (wortelkanaalbehandeling), Schröderse Lütftung (botprepara-tie), apex resectie, extractie

ACUTE PERI-APICALE ONTSTeking

Locatie: Aan de wortelpunt van een element

1) Peri-apical granuloom: Geen symptomen, soms odontogene fistel in regio element

2) Acute verterd peri-apical granuloom: Hevige, kloppende pijn, goed te lokalisieren, hoog aanvoelend element, percussie/beet pijnlijk, pijnlijke gingiva

3) Acute perostitis: 1-2 dgn. Uitbraak meestal buccaal, uitstralende pijn, oedeem wang/lip

4) Subperiostaal abces: +3 dgn. Zwelling, erytheem gingiva, zeer pijnlijk bij palpatie

5) Submucosus abces: +3 dgn. Sterke toename zwelling intra-/extra-oraal, afname pijn

Complicaties: Loge abces, cellulitis, flugmone

SLIJMVLIES AFWIJKINGEN

WITTE AFWIJKINGEN: AFSCHRAAPBAAR

CANDIDOSE

Candida albicans belangrijkste pathogeen, 40% dragerschap.

Vormen: pseudomembraneus, erythematous, chronisch hyperplastisch

Predisponerende factoren: tabak, chronische irritatie, slijmvlies aandoeningen, slechte gebitstoestand, post radiotherapie, zwangerschap, endocriene stoornissen, immunodeficiëntie (syndromen, medicamenteus)

Beleid: Miconazol orale gel 20 mg/g 4 dd 1 maatlepel, itraconazol 2 dd 20 cc spoelen of miconazol crème 3 dd + desinfectie prothese in chloorhexidinedigluconaat

WITTE AFWIJKINGEN: NIET-AFSCHRAAPBAAR

REACTIEF

Geringe ontstekingsactiviteit, hypertrofische mucosa

Oorzaak: mechanische/chemische/thermische prikkels, slechte restauraties, cariës, slechte prothese, wang/lipbijten, roken, alcohol

Beleid: elimineren oorzaak

LICHEN PLANUS

Vormen: erosief, reticulair, plaques

Wit, soms rood, bilateraal aanwezig. Striae v. Wickham. Soms branderige sensatie.

Premaligne (1% / jaar)

Predisponerende factoren: tabak, alcohol, chronische irritatie, ijzergebreksanemie

Beleid: indien biop dysplasie toont lokale excisie of CO2 laser, follow-up à 3-6 mnd

LEUKOPLAKIE / ERYTROPLAKIE

Vormen: verruceus, erosief

Verdwijnt soms na elimineren provocerende factoren. Premaligne (1-2% / jaar)

Voorkeurslocaties: wang, tongrand, mondbodem

Soms pijnlijk, branderige sensatie

OVERIGE AFWIJKINGEN

RODE LAESIES

DD: traumatisch, infectieus, erythroplakie

BRUINE LAESIES

DD: naevus pigmentosus, melanoom, syndroom van Peutz-Jeghers.

Voorkeurslocaties: palatum, wang, lippen, gingiva.

Alarm symptomen: bloedingen, pijn, mobiel worden van elementen

YESICO-BULEUZE LAESIES

DD: Herpes simplex, Herpes zoster, aften, Pemphigus vulgaris, erythema exsudativum multiforme (EEM)

Pre-disponerende factoren arthrogenen/myogenen: langdurige belasting één kant, klemmen/knarsen, kauwgom kauwen, nagebleiben, portlood bijten

Lichamenlijk onderzoek: pijn provocatie bij palpatie, pijn verdwijnt na lokale anesthesie gewricht, mondopening passief (adhesie/ankylosering)/actief (myogeen), deviatie mandibula naar aangedane zijde bij openen, tekenen van ontsteking (zwelling, warmte, roodheid), stand oclusievlak, crepitaties

Aanvullend onderzoek: OPT, CT aangezicht, 3D scan (luxatie, ankylose, degeneratieve veranderingen)

Therapie: leefstijladviezen (bewust worden klemmen/knarsen, kauwen op aangedane zijde, zachte voeding, vermijden abjiten, geen portlood - en/of kauwgom kauwen), medicamen-teus (NSAI), diazepam, amitriptyline), fysiotherapie, stabilisatiepijnt, psychologisch, zelden invasieve therapie (corticosteroiden injectie of chirurgie)

Symptomen: pijn (pre)auriculair gerelateerd aan activiteit en belasting, diffuse pijn regio kauwspieren, uitstralende pijn hoofd, nek en schouders, knappen, beperkte mondopening

actief/passief

Temporo Mandibulaire Stooris

Bij bedreigde luchtweg en ernstige uitbreiding: klinische opname en Ab i.v., incisie en drainage

Implantologie profylaxe: Amoxicilline 2000 mg 60 min vóór ingreep

Endocarditis profylaxe: Amoxicilline 2000 mg of clindamycine 600 mg 30-60 min vóór ingreep

Parotitis: Flucloxacilline 500 mg 4 dd of clindamycine 300 mg 4 dd 7 dgn

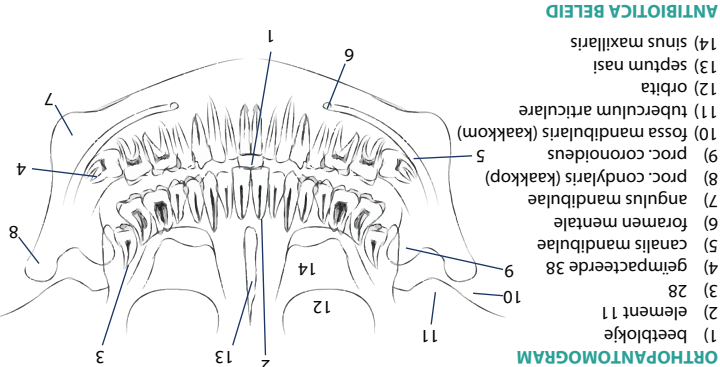
Augmentin 625mg 3dd 7 dgn of clindamycine 300 mg 4dd 7 dgn

Odontogene sinusitis: (Behandelen oorzaaklijk element) Evt. Amoxicilline 500 mg 3dd, Loge abces: Benzylpenicilline 1 milj IE 6 dd iv en metronidazol 500 mg 3 dd iv

Osteomyelitis: Amoxicilline 500 mg 4dd, clindamycine 600 mg 3dd min 6 wkn

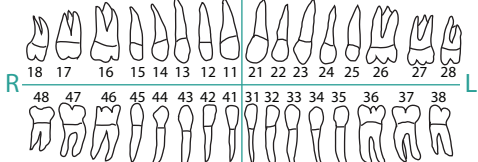
Beginnend infiltraat: Amoxicilline 500 mg 4dd of clindamycine 300 mg 4dd 7 dgn

À priori: Behandelen dentogene oorzaak. Abces: incisie en drainage

MKA CHIRURGIE

CLASSIFICATIE ELEMENTEN

Voorbeeld: cuspidaat linksonder = 23

ALGEMENE ANAMNESE

Verwijzer: zelfverwijzer (SEH), tandarts, orthodontist, huisarts, medisch specialist

Voorgeschiedenis: operaties/radiotherapie in hoofd-hals gebied, fracturen/trauma aangezicht, (behandelde) cheilognathopalatoschisis, aangeboren/verworven hartafwijkingen, diabetes mellitus, HIV, algemene comorbiditeit anticoagulantia, systemische corticosteroiden, bisfosfonaten

Medicatie: medicatie, jodium, latex, pleisters

Allergieën: nicotine, alcohol, drugsgebruik (i.v., nasaal cocaïne)

Intoxicaties:

MKA ONDERZOEK INTRA-ORAAAL

Elementen: betaal/onbetand, restauraties (vulling), cariës, percussie, mobiliteit, vitaliteitstest, agenesie (niet-aangelegd), impactie (doorbraakstoornis)

Gingiva: pockets, sulcus bloedingen, ontsteking (gingivitis, parodontitis) fistels, zwelling, hyperplasie, retractie, irritatiepunten prothese

Slijmvliesen: vochtigheid, kleur (anemie), mucokèle, ontsteking/aften, hematoom, aspect afvoergangen ductus Stenoni/Whartoni, geïndureerde ulcera

Tong: beslag, fissuren, motoriek, afwijkingen slijmvlies

Oclusie: diepe beet, kruisbeet, open beet, schaarbeet, Angle klasse I/II/III

Overig: foetor ex ore, proc. alveolaris hoogte/breedte

EXTRA-ORAAAL

Kaakstand: symm. gelaat, over-/onderontwikkeling boven-/onderkaak/middengezicht, onderbeet, overbeet, diepe beet, openbeet, kruisbeet, mediaanlijn neus-lip-kin-tanden, oclusale vlak, gummy smile (veel tandvlees zichtbaar bovenkaak, bijv bij lachen), actieve lipsluiting (overmatige m. mentalis aanspanning) palpatie proc. condylaris, actieve/passieve mondopening, palpatie m. temporalis/masseter, gewrichtsgeluiden (knap, crepitaties)

Kaakgewr: zwelling, ulcera, keratinische afwijkingen, symmetrie

Huidafw: Neurologisch: functie hersenzenuwen, symmetrie, mimiek, sensibiliteit

Overig: kloppijn sinus frontalis/maxillaris, lymfeklieren